Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Onderwijsinspectie
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau		SO
Instellingsnummer		110007
Instelling		Instituut Mariawende-Blydhove
	directeur	P. POLLEFOORT
	adres	Boogschutterslaan 25 - 8310 SINT-KRUIS
	telefoon	050-35.11.69
	fax	050-37.34.41
	e-mail	info@imb-brugge.be
	website/URL	http://www.imb-brugge.be
Inrichtende macht/Bestuur		116137 - VZW Katholiek Onderwijs Sint-Trudo te ASSEBROEK
	adres	Collegestraat 24 - 8310 ASSEBROEK
Scholengemeenschap		111575 - SGKSO Sint-Maarten VZW te BRUGGE
	adres	Wapenmakersstraat 14 - 8000 BRUGGE
CLB		114736 - Vrij CLB Brugge(n) te BRUGGE
	adres	Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
Tijdstip doorlichting		van 26 oktober 2009 tot 29 oktober 2009
Samenstelling inspectieteam		
Inspecteur-verslaggever		Marina Droessaert
Teamleden		Trui Van Rie Yolanda Warson
Deskundige(n) behorend tot de administratie		nihil
Externe deskundige(n)		nihil
Datum van bespreking met de instelling		13 november 2009

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING ... 3
2 RELEVANTE KENMERKEN ... 4
3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING ... 5
3.1 (Leer)prestaties in de focus ... 5
3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 5
3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus ... 5
4 KWALITEITSPROFIEL ... 6
5 RESULTATEN ... 7
5.1 (Leer)prestaties ... 7
5.2 Schoolloopbaan ... 10
5.3 Outcomes ... 10
5.4 Tevredenheid ... 10
6 ASPECTEN VAN DE WERKING ... 11
6.1 Algemeen ... 11
6.2 Personeel ... 11
6.3 Logistiek ... 11
6.4 Onderwijskundig ... 11
7 STERKTES EN ZWAKTES ... 14
7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is ... 14
7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren ... 14
7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren ... 14
8 ADVIES ... 15
9 REGELING VOOR HET VERVOLG ... 16

1 INLEIDING

Van 26 oktober 2009 tot 29 oktober 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Recente directiewissel
- Lokalennood.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

Voltijds secundair onderwijs

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting			
Tweede graad	TSO	Personenzorg	Sociale en technische wetenschappen
Derde graad	BSO	Handel	Kantoor

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Onderwijs
Begeleiding
Loopbaanbegeleiding
Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

Afgaande op de leerprestaties in de doorgelichte vakken bereikt de school een goed studiepeil. Het rendement van de school is zeer goed met een hoog percentage doorstromers en weinig zittenblijvers. Ook wat de deelname aan het vervolgonderwijs, de slaagkansen en de tewerkstelling betreft, kan de school prima resultaten voorleggen. Stagebedrijven geven positieve feedback over het opleidingsniveau van de leerlingen.

Het specifiek gedeelte van de doorgelichte studierichtingen Kantoor in de derde graad BSO en Sociale en technische wetenschappen in de tweede graad TSO wordt doorgaans kwaliteitsvol ingevuld. Voor het vak logistiek in de studierichting Kantoor doen zich in het eindjaar enkele hiaten voor in de leerplanrealisatie en in de studierichting Sociale en technische wetenschappen worden niet alle leerplandoelstellingen voor de leerplancomponent voeding gerealiseerd. In de studierichting Kantoor houden de hiaten in de leerplanrealisatie verband met een gebrekkige samenwerking tussen de vakken van het specifiek gedeelte en versnipperde opdrachten enerzijds en een eigenzinnige invulling van het curriculum anderzijds. In de studierichting Sociale en technische wetenschappen werd de invoering van het nieuwe, geïntegreerde leerplan zowel intern als extern onvoldoende krachtig ondersteund. In combinatie met het voortzetten van de onderwijspraktijk uit het verleden, leidt dit tot de knelpunten voor de leerplancomponent voeding.

De goede leerlingenresultaten kunnen gekoppeld worden aan de zorg voor de leerlingen, in het bijzonder aan de loopbaanbegeleiding die zich richt op een optimale oriëntering. Ze berust op een duidelijke taakverdeling en wordt organisatorisch ondersteund en opgevolgd. De school geniet door haar gedegen aanpak van de loopbaanbegeleiding het vertrouwen van de ouders en leerlingen, die de verstrekte adviezen goed opvolgen. Dit draagt zonder meer bij tot het goede rendement van de school, de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs en de tewerkstelling op basis van de behaalde kwalificaties. De BSO-leerlingen worden met succes gestimuleerd tot het volgen van een specialisatiejaar en behalen vrijwel allen het diploma secundair onderwijs.

De kwaliteit van de evaluatiepraktijk is goed. Voor de doorgelichte vakken is de evaluatie representatief voor de leerplandoelen en van een behoorlijk niveau. De school hanteert een duidelijk referentiekader voor de organisatie en de inhoud van de evaluatie. Ze bewaakt de implementatie ervan op organisatorisch vlak sterk, op inhoudelijk vlak veeleer ad hoc. De evaluatie ondersteunt het leerproces van de leerlingen en is afgestemd op het leerlingenprofiel. Dit komt tot uiting in de aandacht van de school voor de beoordeling van attitudes, in de gedifferentieerde benadering van de evaluatie voor de verschillende onderwijsvormen en in de feedback die de leerlingen krijgen over hun prestaties. De GIP en de stages worden goed begeleid en zowel proces- als productmatig geëvalueerd. De resultaten van de evaluatie worden op verantwoorde wijze in rekening gebracht door een leerlinggerichte deliberatiepraktijk, waarbij de school haar beleidsruimte correct benut. Uitzondering hierop vormen de evaluatie en rapportering van de integrale opdrachten in de studierichting Sociale en technische wetenschappen, waar sommige leerplandoelen onvoldoende worden geëvalueerd en de resultaten van de leerplancomponenten binnen de integrale opdrachten onvoldoende transparant worden weergegeven.

Voor het wegwerken van de lacunes in de leerplanrealisatie beschikt de school over voldoende competenties en ontwikkelingsdynamiek. Er liggen groeikansen in het versterken en opvolgen van de vakgroepwerking en het wegwerken van versnipperde opdrachten. Ook de implementatie van nieuwe leerplannen vergt nog meer betrokkenheid en organisatorische ondersteuning vanuit het schoolbeleid. Deze acties passen in het uitbouwen van een volwaardig en cyclisch systeem van kwaliteitszorg.

De school is sterk in het begeleiden en oriënteren van de leerlingen, zodat zij een succesvolle schoolloopbaan kunnen afleggen en goed voorbereid zijn op vervolgonderwijs of tewerkstelling. Om deze troeven te behouden, is het borgen van haar participatieve en communicatieve beleid met grote betrokkenheid van alle participanten essentieel.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

Toegepaste economie in de derde graad BSO Kantoor

Voldoet

Vaststellingen

- Naast de vakken boekhouden, logistiek en seminaries werden de stages en de geïntegreerde proef (GIP) doorgelicht. Alle leerinhouden worden behandeld en de praktische vorming voldoet.
- De versnippering van de opdrachten over de verscheidene vakken bemoeilijkt de geïntegreerde aanpak van het leerplan, de samenhang met andere vakken in het specifiek gedeelte en de gelijkgerichtheid. De individuele engagementen zijn groot, maar binnen de graad is geen leerlijn uitgezet, ontbreekt een gezamenlijke planning en zijn er geen professionele afspraken.
- In het vak boekhouden worden alle leerinhouden behandeld, beredeneringsschema's worden opgesteld en digitaal ingebracht. De leerlingen worden aangezet tot het zelfstandig verwerken van opdrachten. Er wordt gedifferentieerd gewerkt: leerlingen oefenen volgens hun eigen tempo. Uitbreidingsopdrachten worden aangeboden.
- In het vak logistiek wordt in III,1 leerplangericht gewerkt. De theoretische leerstofonderdelen worden aangebracht in de context van groepsopdrachten en ICT-opdrachten. Ze worden ondersteund met audiovisuele voorstellingen. Alle opdrachten zijn gelinkt aan de leerinhouden. In het eindjaar (III,2) wordt voor logistiek hoofdzakelijk gewerkt met cases naar aanleiding van bedrijfsbezoeken of aan de hand van beeldmateriaal. Hoewel deze opdrachten op zich waardevol en praktijkgericht zijn, dekken zij in onvoldoende mate de leerplaninhouden. Door de behandeling van items die niet aansluiten bij het leerplan en door het gebrek aan een goede planning in samenhang met het vak seminaries ontstaan leerstofhiaten: de softwarematige verwerking van de voorraadadministratie gebeurt niet wegens tijdsgebrek en wordt ook niet overgeheveld naar het vak seminaries, zoals het leerplan aanbeveelt.
- In het vak seminaries wordt de binding met de reële kantooromgeving gelegd via een kantoorsimulatie, de logistieke ervaringsstage, bedrijfsbezoeken en kantooropdrachten. Het aangeboden programma is actueel, algemeen vormend, praktijk- en ICT-gericht. Er worden goede afspraken gemaakt met de stagebegeleidster om onderwerpen te behandelen zoals de voorbereiding van de stage, wat resulteert in een positief effect op de stageplaatsen. De bedrijfsmentoren drukken hun tevredenheid over de stagiairs uit in de evaluatiedocumenten. Doordat afspraken met de vakken boekhouden en logistiek ontbreken, is het vak seminaries niet voldoende afgestemd op de jaarplanning van deze vakken. Het gemis aan vakafspraken brengt met zich dat de softwarematige verwerking van de voorraadadministratie weliswaar in de kantoorsimulatie gebeurt, maar niet met hetzelfde programma dat in het vak boekhouden wordt gebruikt voor facturatie. Dat is niet conform het leerplan. De vakgroep heeft voldoende draagkracht en is gemotiveerd om dat hiaat weg te werken.
- De stages worden structureel ondersteund met een extra lestijd vaktechnieken. De voorbereiding, organisatie, begeleiding en opvolging van de stages zijn kwaliteitsvol. De stagedocumenten zijn conform de regelgeving.
- De geïntegreerde proef wordt opgevat als een aantal activiteiten en opdrachten rondom een 'praktische ontmoetingsavond bedrijven–school'. Niet alle vakopdrachten zijn geïntegreerd. Vanuit een aantal vakken worden geen opdrachten gegeven en de vreemde talen worden niet betrokken.
- De didactische uitrusting en infrastructuur zijn optimaal afgestemd op de minimale materiële leerplanvereisten. Er wordt in een krachtige leeromgeving gewerkt.
- Er is voldoende aandacht voor zorg: instromers met leerachterstand en leerlingen met minder goede resultaten worden bijgewerkt, wat tot positieve resultaten leidt. Alle leerlingen worden procesmatig goed begeleid.
- Permanente evaluatie is ingevoerd tot en met III,1. Vaardigheden en attitudes worden beoordeeld en verrekend in het eindresultaat, dat in quasi alle gevallen voldoende tot goed is. De meeste leerlingen die starten in de studierichting Kantoor, behalen het getuigschrift in het zesde leerjaar, wat wijst op een goede oriëntering en dito loopbaanbegeleiding. Bijna alle leerlingen stromen door naar het specialisatiejaar. Ze studeren nadien verder of vinden werk waarvoor ze gekwalificeerd zijn.

- Op het vlak van interne kwaliteitszorg is er nog een groeimarge.

Studierichting Sociale en technische wetenschappen

Voldoet

Vaststellingen

- De school startte in september 2006 met de progressieve implementatie van nieuwe[1] leerplannen voor de studierichting Sociale en technische wetenschappen. Het leerplan omvat de componenten natuurwetenschappen, sociale wetenschappen, voeding en integrale opdrachten. De drie componenten worden zowel als vakken als binnen de integrale opdrachten aangeboden. Het onderbrengen van het vak voeding binnen het complementair gedeelte is in tegenspraak met het in deze lestijden aanbieden van verplichte leerplandoelen.
- De leerplandoelstellingen voor de component natuurwetenschappen worden in voldoende mate gerealiseerd. De thema's worden conform het leerplan geïntegreerd aangeboden en er wordt gestreefd naar een evenwichtige tijdsbesteding. Door het koppelen van de leerinhouden aan zowel geschiedenis als actualiteit, komen de eindtermen over wetenschap en samenleving voldoende aan bod. De eindtermen over onderzoekend leren worden goed gerealiseerd via zinvolle opdrachten voor leerlingenproeven, die doordacht worden gespreid over de vakdomeinen biologie, chemie en fysica. De verslaggeving is doorgaans van goede kwaliteit, wel zijn er nog groeikansen voor het integreren van ICT bij de verwerking van de meetgegevens. De transfer van vaardigheden die worden aangeleerd tijdens de integrale opdrachten wordt nog niet gemaakt.
- Ook voor de component sociale wetenschappen worden de leerplandoelen in voldoende mate gerealiseerd en komen de verschillende thema's op een evenwichtige wijze aan bod. De leerlingen doorlopen een curriculum waarin vakspecifieke kennis en vaardigheden tot een coherent geheel worden geïntegreerd. Dankzij actueel studiemateriaal en een waaier aan doordachte en doelgerichte opdrachten krijgt het curriculum een eigentijdse en levensechte invulling.
- Voor de component voeding zijn er knelpunten. De doelen binnen de categorie 'voedingsvoorlichting, voedingsmiddelen en voedingsstoffen' komen aan bod in het complementair gedeelte, maar door doseringsproblemen en verkeerde accenten sluit het aanbod onvoldoende aan bij het leerplan. Het merendeel van de aandacht gaat naar één voedingsvoorlichtingsmodel waarvan vervolgens alle productgroepen alsook de voedingsmiddelentabel uitgebreid behandeld worden. Dit voedingsvoorlichtingsmodel wordt niet vergeleken met andere modellen en de reflectie over voeding vanuit het perspectief van doelgroep en context[2] is ondermaats. Aspecten van voedselhygiëne, afvalbeheer, huishoudelijke aankopen, hulpmiddelen, wegen en meten, presenteren en samen eten en bewaren komen overwegend theoretisch aan bod. Ook in de integrale opdrachten doen er zich voor de component voeding problemen voor: de focus ligt nog te sterk op het bereiden van opgegeven gerechten en maaltijden waardoor er voor het gebruik van criteria[3] om keuzes in verband met product, bereidingswijze en bewaarmethode te verantwoorden[4] onvoldoende aandacht is. De verhouding tussen het bereiden van gerechten en het aanpassen[5] van bestaande gerechten is niet evenwichtig. Toch heeft de vakgroep een aanzet genomen om onderzoeksopdrachten te integreren, maar ze blijven beperkt tot receptstudie, het aanvullen van stappenplannen en het in kaart brengen van specifieke productinformatie. De link met contexten en doelgroepen komt slechts een zeldzame keer aan bod. Ondanks deze positieve aanzet blijft de huidige leerplanrealisatie nog te veel aanleunen bij het concept van het vorig leerplan waarin de component voeding volgens een gescheiden systeem van 'theorie' en 'praktijk' werd ingevuld. Een dergelijke invulling strookt niet met de geïntegreerde en competentiegeoriënteerde benadering van doelen die in het vernieuwde leerplan centraal staat.

[1] In de tweede graad oorspronkelijk D/2005/0279/054, vervangen door D/2007/0279/030 en D/2008/7841/047.

[2] De leerplandoelen 6 en 7 verwijzen naar context en doelgroep. De leerplandoelen 10, 11, 12, 13 en 14 verwijzen naar doelgroepen.

[3] Leerplan p.20 ' ... zijn afhankelijk van vooropgestelde criteria, die op hun beurt weer afhankelijk zijn van de doelgroep en de context waarvoor de bereiding bedoeld is.'

[4] Leerplandoelen 17, 18, 19 en 20.

[5] Leerplandoel 22: bestaande gerechten aanpassen naar hoeveelheden, keuze van ingrediënten, werkwijze en bereidingswijze.

- De component integrale opdrachten wordt thematisch opgevat en ingevuld met een waaier aan opdrachten. Ze zijn consequent opgesteld vanuit de vier competenties en er is een leerlijn uitgewerkt. De integrale opdrachten vormen een element van meerwaarde in het curriculum. De opdrachten voor natuurwetenschappen en sociale wetenschappen geven een ruime invulling aan competentie 1[6]. Bovendien sluiten de opdrachten voor natuurwetenschappen in grote mate aan bij de leerplandoelstellingen. Dit is voor sociale wetenschappen en voeding veel minder het geval. Voor deze componenten zou het systematisch expliciteren van de relatie van de opdracht tot componentgerelateerde doelen en competentiegerichte doelen de transparantie van het geheel voor de leerlingen verhogen en de sterktes en de zwaktes van de leerplanrealisatie voor de vakgroep beter zichtbaar maken. Ook het integreren van doelen uit de verschillende componenten is een aspect dat om versterking vraagt. De scheiding van de verschillende componenten blijft binnen de integrale opdrachten vrij strikt en zorgt ervoor dat de component expressie in een geïsoleerde positie dreigt te komen. Voor deze component zijn immers geen leerplandoelen voorzien. De opdrachten sluiten weliswaar goed aan bij de gekozen thema's, maar doorgaans ontbreekt de link met de andere componenten. Om te komen tot een project met een sterk 'integraal' karakter is de groeimarge dan ook aanzienlijk.
- De leerbegeleiding is zowel voor de vakken als voor de integrale opdrachten sterk. Dankzij de keuze voor activerende werkvormen, boeiende oefeningen en goed gekozen opdrachten krijgen de leerlingen kansen om grondig met de competenties aan de slag te gaan. Tijdens de lessen wordt veel structuur aangebracht en leren de leerlingen hun agenda te gebruiken als planningsdocument. Leerlingen met vakproblemen kunnen zowel binnen als buiten de lestijden vlot een beroep doen op de vakleraren. Toetsen, taken en examens worden degelijk voorbereid en met zorg opgesteld. De correctie ervan gebeurt in functie van de optimalisatie van het leerproces.
- De leermiddelen en de infrastructuur ondersteunen de leerplanrealisatie. Dankzij overheadprojectoren, beamers, dvd-spelers, laptops en een draadloze internetverbinding zijn er heel wat mogelijkheden om informatie op te zoeken en het leerproces visueel te ondersteunen. Het beperkt aantal beschikbare computers voor leerlingen werkt soms belemmerend. Voor sociale wetenschappen en voor de integrale opdrachten zou een ruim polyvalent lokaal dat zich leent voor het oefenen van communicatieve en sociale vaardigheden, opzoekwerk en groepswerk een meerwaarde betekenen. Voor natuurwetenschappen zijn de nodige leermiddelen en infrastructuur ter beschikking. Voor voeding zijn er ruime en goed uitgeruste didactische keukens voorzien. De leerlingen kunnen gebruik maken van een beperkt aantal naslagwerken en voor de leraren zijn er kwaliteitsvolle vaktijdschriften. Een vaste computer met internetverbinding is er nog niet.
- De samenwerking binnen het lerarenteam is vooral gericht op de keuze en de ontwikkeling van integrale opdrachten en evaluatiecriteria. De eigenlijke vakgroepwerking gebeurt evenwel vooral informeel, waardoor kansen op het doorgeven van voorbeelden van goede praktijk of op gezamenlijke reflectie over aspecten van leerplanrealisatie of evaluatie worden gemist. Het versnipperen van de opdrachten zowel binnen de vakken als voor de integrale opdrachten, vergemakkelijkt de vakgroepwerking niet.
- De ondersteuning vanuit het beleid is nog onvoldoende krachtig: de mogelijkheden tot structureel overleg zijn beperkt en de aandacht voor de vragen en bezorgdheden van de vakgroep is tot op heden gering. De vakgroep ervaart de externe ondersteuning als diffuus en weinig gericht op de concrete vertaling van het leerplan.
- Zowel voor natuurwetenschappen als voor sociale wetenschappen is de evaluatie voldoende afgestemd op de leerplandoelen, maar voor natuurwetenschappen overstijgt ze soms het gevraagde niveau. De evaluatie voor de component voeding is voldoende in overeenstemming met de lespraktijk, maar onvoldoende representatief voor de leerplandoelen. Dit is een gevolg van de tekorten in de leerplanrealisatie.
- De kwaliteit van de evaluatievragen is wisselend. Voor de examens van natuurwetenschappen en sociale wetenschappen is de vraagstelling gevarieerd en peilt zowel naar kennis, inzicht als toepassing; de opgaven zijn levensecht. De toetsvragen zijn voor sociale wetenschappen nog sterk kennisgericht en daarom niet altijd representatief voor de examenvragen. Voor voeding hebben de evaluatievragen, met uitzondering van de oefeningen met de voedingsmiddelentabel, een doorslaggevend kennisreproductief karakter. De leerlingenpractica voor natuurwetenschappen en de opdrachten voor sociale wetenschappen worden zowel proces- als productgericht geëvalueerd. De vakgroep voeding beoordeelt vaardigheden en attitudes aan de hand van een transparante evaluatieschaal, die bij zelfevaluatie ook door de leerlingen wordt gebruikt. Dit is een voorbeeld van goede praktijk.

[6] Binnen een welomschreven opdracht sociaal-wetenschappelijke en natuurwetenschappelijke onderwerpen onderzoeken.

- De evaluatie van de integrale opdrachten is inhoudelijk rijk en voor de meeste componenten valide, maar door alle evaluatiegegevens steeds opnieuw te herleiden tot één cijfer per competentie verdwijnt de transparantie voor ouders en leerlingen nagenoeg volledig. Een dergelijk rapporteringsysteem verhindert bovendien dat leraren de sterktes en de zwaktes van de leerlingen voor elk van de betrokken componenten precies kunnen aangeven om vervolgens op basis daarvan gerichte remediëringsvoorstellen te formuleren.
- De studieresultaten zijn goed voor de componenten sociale wetenschappen en voeding. Voor natuurwetenschappen worden de sterke leerlingen flink uitgedaagd, maar voor zwakkere klasgroepen ligt de lat soms te hoog, met lage klasgemiddelden en tekorten tot gevolg. In het tweede leerjaar van de tweede graad zijn er een beperkt aantal leerlingen met globaal zwakke studieresultaten. Ze worden via een B-attest georiënteerd naar een andere studierichting. Uitzonderlijk moet een leerling het jaar overzitten.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.1.1 Loopbaanbegeleiding

Vaststellingen

Loopbaanbegeleiding

Vaststellingen

- Er is geen structurele samenwerking tussen het basisonderwijs en de school wat het doorgeven studieloopbaangegevens betreft, maar de school krijgt in dit verband relevante gegevens van het CLB.
- De school biedt haar leerlingen en hun ouders ruime informatie aan om een gefundeerde studiekeuze mogelijk te maken. Per graad is een degelijk studiekeuzeprogramma uitgewerkt. Leerlingen worden goed georiënteerd en de studiekeuzeadviezen worden door de meeste ouders gevolgd, wat een gunstig effect heeft op de leerlingenresultaten. Voor de laatstejaarsleerlingen wordt een bezoek aan de SID-in[7] georganiseerd en is er een infoavond met oud-leerlingen. Over de acties met betrekking tot de schoolloopbaan en de effecten ervan wordt op lerarenniveau gereflecteerd.
- De BSO-leerlingen worden gestimuleerd om hun schoolloopbaan te voltooien in een specialisatiejaar. Nadat ze hun diploma secundair onderwijs hebben behaald, studeren vele leerlingen nog verder.
- De frequente en intense contacten van de school met bedrijven en zelfstandige ondernemers, de bezoeken aan de jobbeurs en de grondige sollicitatietraining verhogen de tewerkstellingskansen van de afgestudeerden.
- Gegevens over de doorstroming naar het hoger onderwijs en over de tewerkstelling worden zorgvuldig bijgehouden. Leerlingen worden overwegend tewerkgesteld in de sector waarvoor ze hebben gestudeerd of waarvoor ze zijn opgeleid.

6.4.2 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

[7] Studie-informatiedagen

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het vooropstellen en bewaken van effecten
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing
- het gebruik van externe gegevens voor evaluatie en bijsturing.

6.4.2.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school ontwikkelde een duidelijke visie over het concept van permanente evaluatie, waaraan zij de implementatie van nieuwe didactische werkvormen koppelt. Via een evaluatiepraktijk die het leerproces ondersteunt en aangepast is aan de doelgroep, wil de school zoveel mogelijk leerlingen aan de eindmeet brengen.
- Voor de organisatie van de evaluatie hanteert de school een duidelijk referentiekader (toets- en examenfrequentie, aantal rapportperiodes, puntenverhouding, evaluatie van GIP en stages, …), dat zij via het schoolwerkplan en het schoolreglement communiceert aan personeel, leerlingen en ouders. Het schoolwerkplan omvat tevens een aantal afspraken omtrent inhoudelijke aspecten van de evaluatie (validiteit, betrouwbaarheid, …). De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de vakgroepen. In systematische opvolging van de evaluatiepraktijk is niet voorzien, wèl wordt de vinger aan de pols gehouden wanneer zich voor een vak lage klasgemiddelden of veel tekorten voordoen.
- Voor de doorgelichte vakken zijn validiteit en betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk goed. De vraagstelling vertoont voldoende variatie en ze peilt naar kennis, inzicht en vaardigheden. Voor het vak sociale wetenschappen is wat de toetsen betreft nog enige kwalitatieve bijsturing aan de orde. De evaluatie ondersteunt voor de onderzochte vakken het leerproces en ze is gebaseerd op heldere criteria. De evaluatie van stages en GIP gebeurt met de nodige aandacht voor zowel het proces als het product.
- Voor de evaluatie van de integrale opdrachten in de studierichting Sociale en technische wetenschappen, voelt de vakgroep zich weinig ondersteund door het leerplan. De doelstellingen uit de drie leerplancomponenten natuurwetenschappen, sociale wetenschappen en voeding die de inhoud vormen van het competentieontwikkelend leren, worden ofwel niet geëvalueerd of de evaluatie ervan wordt ondergebracht onder de vier competenties[8] die door het leerplan worden vooropgesteld. Het weergegeven resultaat weerspiegelt de vorderingen van de leerlingen voor de respectieve vakcomponenten niet.
- In de B-stroom en in het BSO zal de overschakeling naar permanente evaluatie eind dit schooljaar voltooid zijn. Zowel voor de evaluatiepraktijk als voor de hierop afgestemde didactische werkvormen werden de vakgroepen ondersteund door interne en externe nascholing en een pedagogische studiedag. De professionaliseringsnoden worden geregeld bevraagd. De implementatie van het nieuwe concept wordt momenteel vooral bij beginnende leerkrachten opgevolgd via lesbezoeken en functioneringsgesprekken.
- Ook in de A-stroom en in het TSO worden in sommige vakken innovatieve evaluatie- en werkvormen geïntroduceerd. Een meer gestructureerde transfer vanuit de B-stroom en het BSO en een diepgaander vakgroepwerking zouden deze leraargebonden initiatieven een ruimer draagvlak kunnen geven.
- De school verzamelt nauwgezet gegevens over haar evaluatie, resultaten in het vervolgonderwijs en tewerkstelling. Zij stuurt bij op basis van externe evaluatie (doorlichtingsverslag) en toetst haar werking aan externe feedback (stagebedrijven, contacten met het hoger onderwijs, feedback van oud-leerlingen, …). De interne attesteringscijfers en de studieresultaten in het vervolgonderwijs zijn goed.

6.4.2.2 Rapporteringspraktijk

Vaststellingen

[8] Leerplan D/2008/7841/047 p. 6

- De school streeft naar transparantie en volledigheid bij het rapporteren over de studieresultaten van haar leerlingen. De rapportering gebeurt digitaal en is aangepast aan de evaluatiepraktijk in de onderwijsvormen. In de B-stroom en in het BSO is er volgens het concept van permanente evaluatie ruime aandacht voor attituderapportering. Dit gebeurt op basis van heldere criteria. In de A-stroom en in het TSO gebeurt de rapportering over dagelijks werk en examens via week- en trimesterrapporten en een eindrapport met weging van de vakken op basis van het aantal wekelijkse lestijden. Bij de cijfergegevens kunnen ook bemerkingen uit de klassenraad of vakcommentaar worden toegevoegd. De rapportering over de geïntegreerde proeven en de stages gebeurt procesmatig. Over de integrale opdrachten wordt enkel competentiegericht gerapporteerd, waardoor de resultaten voor de verschillende vakcomponenten onvoldoende transparant zijn (zie 6.4.2.1 Evaluatiepraktijk). De betrokken leraren zijn vragende partij voor aanpassing en versobering.
- De wijze van rapporteren wordt duidelijk gecommuniceerd aan personeel, leerlingen en ouders. De attitude- en vakcommentaren in de B-stroom en in het BSO verantwoorden grondig de behaalde resultaten. In de A-stroom en in het TSO is het commentaar bij de cijfergegevens aanmoedigend en vaststellend geformuleerd. Remediëringsacties en de opvolging ervan worden consequent gecommuniceerd aan de ouders via een remediëringsfiche die vertrekt vanuit de klassenraad. Bij de remediëring wordt een actieve inbreng verwacht van zowel vakleraren, leerlingen als ouders. In de notulen van de klassenraad en op de individuele synthesebladen is de motivering van de B- en C-attesten grondig onderbouwd met procesmatige gegevens.
- Tot de effecten van adequate rapportering behoren ongetwijfeld het in ruime mate opvolgen van (heroriënterings)adviezen en de betrokkenheid van ouders bij het remediëren. Het effect van de remediëringsacties op de leerlingen schat de school positief in, maar dit wordt nog niet systematisch in kaart gebracht.
- De wijze van rapporteren werd sinds het invoeren van permanente evaluatie in de B-stroom en in het BSO geregeld bijgestuurd. Dit gebeurde op basis van bevraging van de betrokken personeelsleden. Met het oog op optimalisatie van de rapportering maakt de school gebruik van externe inspiratiebronnen en speelt zij adequaat in op externe evaluatie, zoals de werkpunten uit het vorige doorlichtingsverslag.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De leerplanrealisatie voor de meerderheid van de doorgelichte vakken.
- Het schoolrendement en de resultaten in het vervolgonderwijs en op de arbeidsmarkt.
- De levensechte, actuele en functionele inkleuring van het curriculum en het gebruik van activerende werkvormen.
- De begeleiding van de leerlingen, in het bijzonder in hun leerproces en bij hun schoolloopbaan.
- Het participatieve en communicatieve beleid.
- De inzet van het directieteam en het personeel.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- De systematische en cyclische kwaliteitszorg.
- De vakgroepwerking.
- De spreiding van de taaklast en de inhoudelijke en organisatorische ondersteuning bij arbeidsintensieve vernieuwingen.
- De opdrachtverdeling in functie van de leerplanrealisatie.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG**.

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marina Droessaert

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Peter Pollefoort